

La Comédiathèque

Voorbehouden prognose

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Voorbehouden prognose

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Kevin ligt in coma na een ongeluk met een OV-fiets. Zijn naasten, die hem al jaren niet meer hebben gezien, worden naar zijn ziekenhuisbed geroepen om mee te beslissen over het al dan niet voortzetten van een uitzichtloze behandeling. Maar die gezamenlijke beslissing wordt er niet eenvoudiger op wanneer de patiënt niet helemaal degene blijkt te zijn voor wie men hem hield en bovendien een geheim met zich meedraagt dat veel geld waard kan zijn...

Personages:

Alex: broer (of zus) van Kevin

Sascha: zus (of broer) van Kevin

Anita: de partner van Kevin

Dokter Ramp: de arts (man of vrouw)

Vrolijk: de verpleegkundige (man of vrouw)

De Jong: rechercheur

5 of 6 acteurs, mannen en/of vrouwen.

De rol van De Jong kan worden gespeeld door dezelfde acteur of actrice die ook dokter Ramp speelt, met een vermomming en ander kostuum zodat die niet herkenbaar is. Het blijft hoe dan ook een theatrale conventie. Als het publiek de truc doorziet, maakt dat het alleen maar grappiger.

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Een ziekenhuiskamer in Amsterdam. Op een verrijdbaar bed ligt een patiënt half rechtop, aangesloten op een infuus en allerlei elektrische apparatuur. Zijn gezicht is met een laken bedekt. Omdat deze rol slechts figuratie is, kan de patiënt door een pop worden gespeeld. Dokter Ramp (man of vrouw) en verpleegkundige Vrolijk (man of vrouw) komen binnen, allebei in een witte jas.

Ramp – Wat is het warm in die ziekenhuizen. Je zou er bijna een privékliniek voor beginnen, alleen al vanwege de airco.

Vrolijk – En dan zijn we verbaasd dat de bacteriën zich vermenigvuldigen.

Ramp – We horen de hele dag dat de zorg onbetaalbaar wordt. Als ze in openbare ziekenhuizen nou eens ophielden om midden in de zomer te stoken, scheelde dat al flink op de energierekening.

Vrolijk – En waarschijnlijk ook een paar ziekenhuisinfecties, dokter Ramp.

Ramp – Trouwens, ik heb het gevoel dat ik zelf iets onder de leden heb. Een klein stafylokokje misschien. Of een tropische ziekte. Maar u, Vrolijk, u ziet er stralend uit.

Vrolijk – Dank u, dokter. Dat komt door de bètacaroteen. Ik ben toch niet té oranje?

Ramp – Welnee, mijn konijntje. Goed, wat hebben we vandaag?

Vrolijk geeft de arts een patiëntendossier.

Vrolijk – Kevin van Dalen, veertig jaar. De patiënt ligt in een diepe coma na een ongeluk met een OV-fiets.

De arts werpt een blik op het dossier.

Ramp – Een helm op de fiets zou eigenlijk verplicht moeten zijn.

Vrolijk – In dit geval droeg het slachtoffer zelfs een helm. Helaas hielp dat niet. Hij is frontaal op een GVB-bus geknald.

De verpleegkundige slaat het laken terug. Het hoofd van de patiënt blijkt in een integraalhelm te zitten.

Ramp – Hier kan hem weinig meer overkomen, behalve dat hij uit bed valt. Waarom hebben ze die helm niet afgedaan?

Vrolijk – Het is daarbinnen zo'n ravage... We durfden hem niet af te zetten uit angst dat zijn hersenen op het kussen zouden belanden.

Ramp – Dan neem ik aan dat de kans klein is dat hij binnenkort wakker wordt...

Vrolijk – Ademstilstand, waarschijnlijk met ernstig zuurstoftekort in de hersenen tot gevolg.

De arts kijkt opnieuw in het dossier.

Ramp – Ik zie het... Vlak EEG. Schijnbare hersendood. Zouden we zijn lijden niet beter meteen kunnen beëindigen?

Vrolijk – Het zou in elk geval een bed vrijmaken, maar...

Ramp – U hebt gelijk. We kunnen beter eerst met de naasten overleggen. Is de familie gewaarschuwd?

Vrolijk – Ja, ze kunnen ieder moment komen.

Ramp – Uitstekend.

Vrolijk – Nog andere instructies voor deze patiënt, dokter?

Ramp – Even denken... Laat het vizier vooral dicht, zodat er geen vliegen in kunnen.

Vrolijk – U bent echt niet te betalen, dokter Ramp...

Ramp – Niet te betalen, precies! Daarom stap ik binnenkort maar over op tweedeling in de zorg. De publieke sector kan mijn talent eenvoudigweg niet naar waarde belonen. Zou u meegaan als ik in mijn nieuwe kliniek een goede hoofdverpleegkundige nodig heb?

Vrolijk – Ik zou u tot het einde van de wereld volgen, dokter Ramp. Zelfs naar een gratis kliniekje ergens diep in Afrika. Dus waarom niet naar een heerlijk gekoelde privékliniek in Oud-Zuid?

Ramp – Ik voel dat wij grote dingen gaan doen, Vrolijk... Nu hoef ik alleen nog een paar gulle donateurs te vinden om het startkapitaal bij elkaar te krijgen.

Vrolijk – Misschien heb ik daar wel een idee voor...

Ramp – Werkelijk? U bent fantastisch, Vrolijk.

Vrolijk legt het laken weer over de integraalhelm.

Ramp – Waarom bedekt u zijn hoofd eigenlijk met dat laken? Daarnet dacht ik dat hij al dood was.

Vrolijk – Soms doet hij zijn ogen open. Waarschijnlijk een zenuwreflex. Het is om hem tegen het licht te beschermen.

Ramp – Die tl-buizen zijn inderdaad agressief. In onze kliniek laat ik sfeerverlichting installeren. Veel prettiger.

Vrolijk – Zeker voor mensen in hun laatste levensfase.

Ramp – Geen zorgen. Mijn kliniek neemt alleen vermogende patiënten aan die verder kerngezond zijn. Ik denk dat ik me op cosmetische chirurgie ga toeleggen.

Vrolijk – Rijke mensen hebben ook recht op aandacht voor hun kleine gebreken... Ik weet zelf best dat ik niet helemaal perfect ben. Wat vindt u van mijn borsten, dokter?

Ze beginnen weg te lopen.

Ramp – Alleen maar goeds, Vrolijk. Alleen maar goeds. Maar als u wilt, zal ik er straks eens van dichterbij naar kijken. Volgende patiënt?

Vrolijk – Een dakloze die vannacht bewusteloos op straat is gevonden met een alcoholvergiftiging. Ook hij zal voorlopig wel niet wakker worden.

Ramp – Met deze hitte moeten we hem niet te lang hier houden, anders gaat het straks ruiken. Is er in de keuken geen plekje in de vriezer? Dan ligt hij tenminste koel.

Vrolijk – U laat me sterven van het lachen, dokter! Met u verveel je je tenminste nooit.

Ramp – Met ons beroep moet je af en toe kunnen lachen.

Ze verlaten de kamer.

Meteen daarna komt Alex binnen, een man of vrouw met een hippe, welgestelde stadsuitstraling, de telefoon aan het oor.

Alex – Luister, ik weet het echt nog niet. Ik ben net in het ziekenhuis, maar ik zat eerst in de verkeerde kamer. Daar lag een arme kerel met onderkoeling die niet bepaald fris rook. Maar nu sta ik voor hem...

Alex ziet de patiënt op het bed.

Alex – Hij ziet er trouwens ook niet best uit. Overal draden en slangen... Net een elektriciteitskast. Al weet ik nog steeds niet honderd procent zeker of hij het is. Er ligt een laken over zijn gezicht... Ja, je hebt gelijk, meestal is dat geen goed teken. De dokter zou zo komen, dan weet ik meer.

Sascha, chic en verzorgd gekleed, komt binnen.

Alex – Sorry, ik moet ophangen. Mijn zus is er. Ik bel je zodra ik meer weet, maar wacht niet op me met lunchen. Ik hou ook van jou.

Alex bergt de telefoon op en begroet Sascha.

Sascha – Dag Alex.

Alex – Dag Sascha.

Sascha ziet de patiënt onder het laken.

Sascha – O mijn God! Zeg niet dat ik te laat ben... Is hij dood?

Alex – Als hij dood was, hadden ze al die apparatuur toch wel uitgezet.

Sascha – Weet je zeker dat hij het is? Ik zat eerst ook in de verkeerde kamer.

Alex – Jij ook? Met kamer 13 en 13A vraag je erom.

Sascha – Laten we hopen dat dat nummer hem toch geluk brengt.

Alex – Wat?

Sascha – Dertien.

Alex kijkt naar het formulier aan het voeteneind.

Alex – Kevin van Dalen. Ja, dit is hem.

Sascha – Zullen we dat laken niet van zijn hoofd halen?

Alex – Het lijkt inderdaad een beetje op een doodskleed, maar ik weet niet of...

Sascha – Je hebt gelijk. We kunnen beter nergens aankomen voordat de politie er is.

Alex – Je bedoelt de dokter.

Sascha – Ik kwam hem op de gang tegen. Hij zei dat hij meteen kwam.

Alex – Wat een toestand... Ik had al zo lang niets van Kevin gehoord. En dan zie je hem ineens zo terug... In deze toestand. Hoe gaat het eigenlijk met jou?

Sascha – Ja, goed hoor...

Een ongemakkelijke stilte.

Alex – Woon je nog steeds in Aerdenhout?

Sascha – Ik heb nooit in Aerdenhout gewoond.

Alex – Echt niet?

Sascha – In Blaricum.

Alex – O ja, natuurlijk.

Opnieuw een ongemakkelijke stilte.

Sascha – En jij, nog steeds in de reclame?

Alex – Ik zit in de financiële sector.

Sascha – O ja, dat is waar.

Alex – En Kevin? Had jij nog contact met hem?

Sascha – Niet meer dan jij. De laatste keer was op papa's begrafenis. Waar jij, als ik me goed herinner, niet bij was.

Alex – Iets onverwachts op het laatste moment. Maar eerlijk is eerlijk: familiegevoel is nooit onze sterkste kant geweest.

Sascha – Verschrikkelijk... Hij heeft ook nooit geluk gehad.

Alex – Nee... Arme Kevin. Alleen die voornaam al...

Sascha – Wat is daarmee?

Alex – Heb je het nooit vreemd gevonden dat hij Kevin heet?

Sascha – Er heten genoeg mensen Kevin.

Alex – Niet in ons milieu. En al helemaal niet in onze generatie.

Sascha – Dat is waar... Voor zover ik weet hebben we ook geen opa of oom die Kevin heet.

Alex – Misschien is hij geadopteerd.

Sascha – Dat zou een hoop verklaren.

Alex – Hij was altijd al het buitenbeentje.

Sascha – Veel op ons lijkt hij inderdaad niet.

Alex – Hij heeft iets Aziatisch, vind je niet?

Sascha – Aziatisch?

Alex – Heel lichtjes.

Sascha – Denk je dat hij geadopteerd is en zijn oorspronkelijke voornaam heeft gehouden?

Alex – Tegelijkertijd... zoveel Chinezen die Kevin heten?

Sascha – O ja...

Alex – Het voordeel is wel dat als hij uiteindelijk geen echte familie blijkt te zijn, we ook niet compatibel zijn als hij ooit een nier nodig heeft.

Sascha – Ja...

Alex – Kijk, daar is de dokter. (*Terzijde*) En met zo'n achternaam verwacht ik niet meteen goed nieuws.

De arts en de verpleegkundige komen binnen.

Ramp – Dokter Ramp. En dit is verpleegkundige Vrolijk.

Sascha – Goedemiddag, dokter.

Alex – Goedemiddag.

Sascha – We zijn gekomen zodra het ziekenhuis ons belde.

Ramp – U bent zijn broer en zus, begrijp ik?

Alex – Ja, min of meer...

Ramp – Het spijt me werkelijk voor uw broer.

Sascha – Is het zo ernstig?

Ramp – Ik zal er niet omheen draaien. Zijn toestand is uiterst zorgwekkend en kritiek.

Sascha – Is er nog hoop?

Ramp – Meneer Van Dalen heeft een zeer ernstig hoofdtrauma opgelopen. Zijn schedel is zwaar beschadigd. Hij ligt diep in coma en wordt kunstmatig in leven gehouden. We doen nog onderzoek, maar ik vrees dat er nu al sprake kan zijn van hersendood.

Alex – Een kasplant dus.

Ramp – Ik heb veertien jaar gestudeerd. Ik vond dat ik eerst wat medisch jargon moest gebruiken om mijn astronomische salaris te rechtvaardigen. Maar ja, zo kun je het samenvatten.

Sascha – Dus er is geen enkele kans dat hij ooit uit zijn coma komt?

Ramp pakt de scan die Vrolijk aanreikt en laat hem zien.

Ramp – Dit is een scan van de schedel van meneer Van Dalen. Zoals u ziet zijn er veel letsels en meerdere breuken.

Alex en Sascha doen alsof ze er iets van begrijpen.

Sascha – Ja, inderdaad. Dat ziet er niet best uit.

Alex – Toch ziet zijn schedel er nog mooi rond uit. Perfecte lijn zelfs.

Ramp – Dat is niet zijn schedel. Dat is zijn helm.

Sascha – Zijn helm?

Vrolijk – De schedel is zo ernstig beschadigd dat we de helm voorlopig hebben laten zitten om de hersenen op hun plaats te houden.

Ramp – Wat ervan over is.

Alex – U bedoelt dat zonder die helm...

Ramp – Stelt u zich een hoop spaghetti voor in een gebarsten vergiet, met daaronder een pan. We hebben besloten de pan voorlopig maar onder het vergiet te laten, zodat de spaghetti niet in de gootsteen belandt.

Alex – Zo begrijp ik het een stuk beter.

Ramp – Het spijt me dat ik dit zo rechtstreeks moet vragen, maar weet u of meneer Van Dalen ooit heeft aangegeven wat hij zou willen als hij, zoals nu, kunstmatig in leven wordt gehouden zonder reëel uitzicht op herstel?

Sascha – Geen idee. We hebben het daar nooit over gehad. We zagen elkaar ook bijna nooit. *(Tegen Alex)* Heeft hij er ooit met jou over gesproken?

Alex – Nee. De laatste keer dat ik hem zag was op jouw bruiloft. Niet echt het ideale moment voor zo'n gesprek. Hoewel... tijdens de Vogeltjesdans heeft toch iedereen weleens aan hulp bij zelfdoding gedacht.

Ramp – Ik wil u niet opjagen. Maar u zult er voor uw broer wel over moeten nadenken.

Vrolijk – We moeten eventueel ook het Donorregister raadplegen en bespreken of orgaandonatie mogelijk is.

Alex – Orgaandonatie? O, maar dokter, we moeten u iets vertellen. We hebben goede redenen om te denken dat Kevin misschien alleen onze adoptiebroer is. Dan zijn wij waarschijnlijk niet eens geschikte donoren.

Vrolijk – Ik denk dat dokter Ramp eerder bedoelde dat Kevins organen gedoneerd zouden kunnen worden.

Alex – Kevins organen... Natuurlijk. Logisch. Daar ben ik persoonlijk helemaal voor. Als het een leven kan redden.

Ramp – Hoe dan ook moeten we uiteraard ook de mening van mevrouw Van Dalen horen. Ze heeft net gebeld en zou elk moment hier kunnen zijn.

Sascha – Mevrouw Van Dalen...

Vrolijk – Zijn echtgenote. Uw schoonzus.

Alex – Natuurlijk...

Ramp – Ik laat u even alleen met uw broer. U kunt tegen hem praten, maar ik kan niet garanderen dat hij u hoort.

Alex – Dank u, dokter.

Ramp – Als u vragen hebt, ben ik beschikbaar. En anders kunt u altijd bellen. Dan komt er een verpleegkundige... of zo nodig een geestelijk verzorger, misschien zelfs een priester.

De arts en de verpleegkundige gaan weg. Alex en Sascha kijken naar de patiënt.

Sascha – Wist jij dat hij getrouwd was?

Alex – Nee.

Sascha – Hij had op z'n minst een kaartje kunnen sturen. Of ik naar de bruiloft was gegaan weet ik niet, maar zoiets doe je toch?

Alex – Gek. Ik kan me Kevin helemaal niet getrouwd voorstellen.

Sascha – Ik ben benieuwd hoe zijn vrouw eruitziet.

Alex – Volgens de dokter hoeven we niet lang te wachten.

Anita, de vermeende echtgenote van Kevin, komt binnen. De rol kan gespeeld worden door een weinig vrouwelijk ogende vrouw of door een man in vrouwenkleren.

Anita – O mijn God! Kevin! *(Alex en Sascha kijken elkaar verbaasd aan.)* Zeg niet dat ik te laat ben.

Alex – Geen zorgen, hij leeft nog. Voor zover je dit leven kunt noemen.

Anita – Anita. Ik ben Kevins partner. En wie zijn jullie?

Alex – Ik ben zijn broer.

Sascha – En ik zijn zus.

Anita – Vreemd. Hij heeft het nooit over jullie gehad.

Alex – Hij heeft ons ook nooit verteld dat hij getrouwd was.

Anita – Hij was altijd heel discreet. Ik bedoel... hij is heel discreet.

Alex – In zijn huidige toestand zeker.

Anita – Heeft de dokter gezegd of er nog hoop is?

Sascha – Hij stelde ons niet bepaald gerust. Geloof me, wij vinden dit net zo erg als u. Hebben jullie kinderen?

Anita – Nog niet, helaas. Dan had ik tenminste nog iets van hem overgehouden.

Sascha – Natuurlijk.

Anita – Maar ze gaan hem toch wel behandelen?

Alex – Volgens mij hebben ze ons vooral laten komen om te horen of wij ermee akkoord kunnen gaan dat de behandeling wordt stopgezet.

Anita – De behandeling stopzetten?

Sascha – Kevin ligt helaas diep in coma na zijn ongeluk.

Anita – Zijn ongeluk? Wat is er dan precies gebeurd?

Alex – Goede vraag. Wat is er eigenlijk gebeurd?

Sascha – Dat zijn we vergeten te vragen.

Alex – Een verkeersongeluk misschien.

Anita – Kevin had niet eens een rijbewijs.

Alex – Hoe dan ook krijg ik de indruk dat dokter Ramp alleen nog op ons groene licht wacht om de stekker eruit te trekken.

Anita – De stekker eruit? Alsof het om een broodrooster gaat. Het is wel jullie broer.

Sascha – Om eerlijk te zijn hadden we hem al jaren niet gezien.

Alex – Ik vraag me zelfs af waarom ze ons erbij hebben gehaald.

Sascha – Behalve u zijn wij zijn enige familie, maar zo'n beslissing...

Alex – Ik ben niet gelovig, dus tegen euthanasie heb ik op zichzelf niets. Alleen heeft dat woord niet bepaald een fijne klank. Je hoort er bijna iets anders in.

Anita – Iets anders?

Alex – Nazi.

Sascha – Die associatie heeft door de geschiedenis inderdaad niet de beste bijklank.

Alex – Wat jammer is voor iets dat in gevallen als dit toch heel nuttig kan zijn.

Sascha – Misschien kunt u beter beslissen. U kende hem tenslotte beter dan wij.

Anita begint op weinig overtuigende wijze te snikken.

Anita – Nee, ik ben nog niet klaar om... zoals jullie zeggen, de stekker eruit te trekken. Nog niet.

Sascha – We respecteren uw beslissing volkomen. Nietwaar, Alex?

Alex – Natuurlijk. (*Kijkt op het horloge.*) Ik moet trouwens zo langzamerhand gaan. We kunnen op dit moment toch niets doen.

Sascha – Ik ook. Ik heb vanavond een diner en...

Alex – In zijn toestand zal onze aanwezigheid sowieso weinig verschil maken.

Anita – Als jullie het goedvinden, blijf ik bij hem.

Sascha – Natuurlijk. U bent tenslotte zijn vrouw.

Alex en Sascha willen ervandoor gaan, maar Vrolijk komt terug.

Vrolijk – U bent mevrouw Van Dalen, neem ik aan?

Anita – Ja... Kunt u me wat meer vertellen over Kevins toestand?

Vrolijk – We wachten nog op de laatste uitslagen, maar ik wil u geen valse hoop geven.

Anita – Gaat hij achteruit?

Vrolijk – Nee, dat kun je niet zeggen. Laten we het erop houden dat zijn toestand stabiel is.

Anita – Dan is er misschien nog hoop.

Vrolijk – Helaas betekent stabiel in dit geval niets goeds.

Alex – Een kamerplant is ook heel stabiel.

Vrolijk – Meneer Van Dalen verkeert inderdaad in een vegetatieve toestand. En helaas is de kans klein dat daar ooit verandering in komt.

Anita – Weet u dat zeker?

Vrolijk – Helaas denk ik dat u ook moet nadenken over wat voor hem het beste zou zijn.

Sascha – Denkt u dat hij pijn heeft?

Vrolijk – Dat is moeilijk te zeggen. Maar u zult het met me eens zijn dat in leven blijven onder deze omstandigheden... niet echt leven is.

Sascha – Ze heeft gelijk, Anita. Ik begrijp uw verdriet, maar we kunnen hem niet eindeloos zo laten liggen.

Vrolijk – Er komt een moment waarop je afscheid moet nemen. Het verlies van een dierbare is natuurlijk een beproeving die de Heer ons zendt. Maar als het moment daar is, heeft het weinig zin het onvermijdelijke uit te stellen. Er zijn formulieren, instanties... En dan is er natuurlijk nog de nalatenschap.

Alex – De nalatenschap?

Sascha – O ja. Dat waren we bijna vergeten.

Alex – Wie erft er eigenlijk?

Vrolijk – In de eerste plaats... *(Tegen Anita)* U bent zijn vrouw, toch?

Anita – Ja, nou...

Vrolijk – Als uw man overlijdt, bent u uiteraard een van de eerste erfgenamen. Als echtgenote zou ik u nu alvast wat formulieren kunnen laten invullen.

Anita – Het zit zo... We waren eigenlijk nog niet getrouwd.

Vrolijk – O... En er zijn ook geen kinderen?

Anita – Nee.

Vrolijk – Als zijn ouders niet meer leven, komen zijn broer en zus in beeld. Maar ik neem aan dat dat op dit moment niet uw grootste zorg is.

Alex (*dromerig*) – Nee, natuurlijk niet.

Vrolijk – Ik laat u er als familie even over nadenken.

Vrolijk gaat weg.

Anita – Ik moet me even opfrissen.

Anita gaat naar de badkamer.

Alex – Dus wij zouden de erfgenamen kunnen zijn.

Sascha – We zijn zijn enige familie, als hij niet getrouwd is en papa en mama er niet meer zijn.

Alex – Bizar.

Sascha – Ja.

Alex – Denk je dat hij veel geld had?

Sascha – Lijkt me sterk. Maar wie weet. We hebben hem jaren niet gezien.

Alex – Ik weet niet eens wat Kevin voor werk deed.

Sascha – Ik zie hem eerlijk gezegd eerder in de bijstand, jij niet?

Alex – Of met een flinke betalingsachterstand.

Sascha – Hij zal in box 3 in elk geval weinig slapeloze nachten hebben gehad.

Alex – We moeten het zijn vrouw vragen. Nou ja, Anita. Zij zal het wel weten.

Anita komt terug.

Sascha – Gaat het weer?

Anita lijkt iets te zoeken.

Anita – Ja... Weet u waar ze zijn spullen hebben gelaten?

Sascha – Zijn spullen?

Anita – Had hij geen koffer bij zich toen hij hier binnenkwam?

Alex – Na een ongeluk lijkt me dat hij weinig tijd heeft gehad om zijn koffer te pakken.

Sascha – Het is geen bevalling.

Alex – Waarom wilt u weten of hij een koffer had? Hij heeft er voorlopig weinig aan.

Anita – Nee, natuurlijk. Sorry, het zijn de zenuwen.

Alex – Maar u woonde met hem samen. Kunt u ons iets vertellen over hoe het met hem ging? We hadden hem al zo lang niet gezien.

Sascha – Ja, hoe gingen zijn zaken?

Anita – Zijn zaken?

Sascha – Zijn werk. Had hij een baan?

Anita (*afwezig*) – Een baan? Kevin?

Alex – Dat dacht ik al.

Anita – Ik ga toch even aan de verpleegkundige vragen of ze ergens een koffer hebben opgeborgen.

Ze gaat weg.

Alex – Ze is behoorlijk van slag, vind je niet?

Sascha – Dat zou jij ook zijn.

Alex – Maar rijk lijkt hij niet te zijn geworden. Dus die erfenis...

Sascha – Misschien niet rijk, maar toen mama drie jaar geleden overleed, heeft hij wel zijn deel van de nalatenschap van onze ouders gekregen.

Alex – Verdomd, dat is waar.

Sascha – Dan zouden we dat tenminste terugkrijgen. Ik bedoel... het is toch logisch dat het weer naar ons gaat? Waarom zou het geld de familie verlaten?

Alex – Zeker als Kevin misschien niet eens echt familie was. Als onze ouders hem uit China hebben geadopteerd. Of gewoon ergens op de Zeedijk hebben gevonden.

Sascha – Een beetje extra geld zou mij op dit moment eerlijk gezegd goed uitkomen. We hebben net een oude stolpboerderij op Texel gekocht, vlak bij het vakantiehuis van een bekende televisieproducent.

Alex – Echt? Texel is prachtig.

Sascha – Alleen moet er nog zóveel aan gebeuren voordat ons huis op dat van die tv-producent lijkt. Voorlopig lijkt het eerder op een ingestorte schuur.

Alex – En Kevin ligt hier toch als een kasplant...

Sascha – Het zou bijna een daad van mededogen zijn.

Ze blijven even nadenkend stil.

Alex – En als hij alles al heeft verbrast?

Sascha – Denk je?

Alex – Het is Kevin.

Anita komt terug.

Anita – Nee, kennelijk had hij geen koffer bij zich.

Sascha – Maar verder ging het financieel goed met hem? Geen schulden of zo?

Anita – Financiële problemen?

Alex – Hij heeft een paar jaar geleden een erfenis gekregen. Ik hoop dat hij daar een beetje verstandig mee is omgegaan.

Anita – Verstandig als een huisvader? Ik zei toch dat we geen kinderen hadden.

Sascha – O ja, natuurlijk.

Vrolijk komt terug.

Vrolijk – En? Hebt u als familie kunnen bespreken wat voor uw dierbare in deze laatste levensfase het beste zou zijn?

Alex – Nou...

Sascha – We hebben nog geen beslissing genomen.

Alex – En we zijn het ook niet helemaal eens.

Sascha – Mevrouw is nog niet zover dat...

Anita zoekt nog steeds om zich heen.

Anita – Dus hij had géén koffer bij zich toen hij binnenkwam. Dat weten we zeker?

Ze kijkt onder het bed.

Vrolijk – Overigens, als meneer Van Dalen niet getrouwd was, zullen we voor belangrijke gesprekken naast zijn eigen wensen vooral naar zijn naaste familie moeten kijken.

Alex – Eigenlijk zouden we nog wat aanvullende informatie willen.

Vrolijk – Over zijn medische toestand, neem ik aan. Zoals ik al zei...

Alex – We dachten ook aan het financiële aspect.

Vrolijk – Daar hoeft u zich bij het gesprek over het levenseinde geen zorgen over te maken. Daar sturen we geen aparte rekening voor. Beschouw het desnoods als christelijke naastenliefde. Mocht u toch iets willen schenken: dokter Ramp wil een stichting oprichten voor zijn nieuwe kliniek in Oud-Zuid...

Sascha – We bedoelden eigenlijk de nalatenschap.

Vrolijk – De nalatenschap, natuurlijk. Heel begrijpelijk.

Alex – Weet u of meneer Van Dalen er financieel warmpjes bij zat?

Vrolijk – Hij kon zich in elk geval een OV-fietsabonnement veroorloven. Maar u kunt dat beter aan zijn laatste partner vragen.

Anita *(met haar gedachten elders)* – Pardon?

Vrolijk – U moet wel weten dat wie een nalatenschap zuiver aanvaardt, ook eventuele schulden erft. Onbetaalde rekeningen bijvoorbeeld.

Sascha – Meent u dat?

Alex en Sascha kijken naar de patiënt en alle apparatuur om hem heen.

Alex – Intensive care kost toch een vermogen?

Vrolijk – Absoluut. Meestal dekt de zorgverzekering het grootste deel. Maar als de administratie niet klopt of er nog openstaande schulden zijn...

Sascha – En Kevin, is hij goed verzekerd?

Vrolijk – Dat moet ik bij de administratie navragen. Als u twijfelt over de nalatenschap kunt u die natuurlijk beneficiair aanvaarden of verwerpen. Of, puur theoretisch, iets nalaten aan de stichting van dokter Ramp.

Alex – Ja, natuurlijk.

Vrolijk – Voor het voortzetten van zijn behandeling zou ik in elk geval alle voor- en nadelen goed afwegen. Als iemand jaren in coma blijft, lopen de kosten en de problemen alleen maar op.

Sascha – Dan moeten we misschien toch snel nadenken over het beëindigen van de behandeling. Wat denk jij, Alex?

Vrolijk – Ik laat u nog even nadenken.

Vrolijk gaat weg.

Sascha *(tegen Anita)* – Wat vindt u?

Anita – Er is toch nog een kleine kans dat hij wakker wordt?

Alex – Als we de erfenis verwerpen, maakt het ons financieel natuurlijk minder uit of hij blijft leven.

Sascha – Dan hoeven we zijn einde ook niet te bespoedigen. Dat zou niet erg christelijk zijn.

Alex – Ik moet het mijn advocaat vragen, maar ik vraag me af of er niet alsnog allerlei verplichtingen of kosten bij de nalatenschap terechtkomen.

Sascha – Verplichtingen? We kennen Kevin nauwelijks.

Alex loopt naar de patiënt.

Alex – Denken jullie dat hij ons hoort?

Anita – Wie zal het zeggen.

Sascha – En wat vindt u van orgaandonatie?

Alex – Zijn organen doneren?

Sascha – Wat? Wil je ze verkopen?

Alex – Geen idee. Wat zou een lever tegenwoordig doen?

Sascha – Daarmee zouden we misschien de rekening kunnen betalen... Grapje. Zenuwen.

Alex – Weet je zeker dat hij ons niet hoort?

Sascha (*tegen Anita*) – Weet u hoe Kevin over orgaandonatie dacht?

Anita – Nee.

Een korte stilte.

Sascha (*tegen Anita*) – Zou u met Kevin willen trouwen voordat de behandeling wordt stopgezet?

Alex – En voordat ze zijn organen eruit halen, uiteraard.

Sascha – Dan kunt u tenminste zijn naam dragen. Als herinnering.

Alex – Bij gebrek aan kinderen.

Sascha – Postume inseminatie lijkt me in zijn toestand wat overdreven.

Alex – Ik weet trouwens niet eens of je met iemand in coma kunt trouwen. Dat moet ik ook aan mijn advocaat vragen.

Anita – Ja hoor, ik zie jullie al aankomen. Daarnet hoorde ik niet bij de familie en nu willen jullie dat ik met hem trouw zodat ik straks met zijn schulden zit.

Sascha – Zo moet u het niet zien.

Vrolijk komt terug.

Vrolijk – En? Gaat alles goed hier? Voor zover dat onder de omstandigheden mogelijk is. Heeft iemand u koffie aangeboden? Een croissantje?

Sascha – We hebben vooral uw advies nodig.

Vrolijk – Natuurlijk. Daar zijn we voor.

Alex – Het gaat om Kevins zorgverzekering.

Vrolijk – Juist. Ik heb het bij de administratie nagevraagd en ik vrees dat ook daar het nieuws niet geweldig is.

Sascha – Echt?

Vrolijk – Ze vinden geen actuele polisgegevens en er staat een flinke premieachterstand geregistreerd. De administratie probeert het uit te zoeken, maar ik wilde u daar nu natuurlijk niet mee ongerust maken.

Sascha – Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken. Dat zijn we al.

Vrolijk – Ik begrijp het. Je broer of partner zo zien liggen is ontzettend zwaar.

Anita – Denkt u dat er nog een kans is dat hij ooit weer kan praten?

Vrolijk – Praten? Een wonder is nooit uitgesloten. Maar voor wonderen moet u zich waarschijnlijk hogerop wenden. Ze zijn minder betrouwbaar dan de moderne geneeskunde, maar hebben wel het voordeel dat de kerk geen eigen risico rekent.

Sascha – Dank u voor die geruststellende woorden.

Vrolijk – O ja, ik vergeet bijna iets. Er heeft zich beneden een rechercheur gemeld.

Anita – Een rechercheur?

Vrolijk – Ik heb gezegd dat de patiënt niet in staat is vragen te beantwoorden, maar hij wil graag met de familie spreken. Ik heb hem naar boven gestuurd. En als u toch nog koffie of iets te eten wilt, druk gerust op de bel. Onze roomservice staat voor u klaar.

Vrolijk gaat weg.

Alex – Een rechercheur? Waarom?

Sascha – Ze onderzoeken waarschijnlijk de precieze omstandigheden van het ongeluk. Dat is normaal.

Alex – We weten inderdaad nog steeds niet hoe het gebeurd is.

Sascha – De verpleegkundige had het over een OV-fiets.

Alex – Dus u weet ook niet wat er precies is gebeurd?

Anita – Nou... niet precies.

Sascha – Die rechercheur zal ons wel meer vertellen.

Alex (*merkt Anita's ongemak*) – Wilt u het liever niet weten?

Anita – Luister, ik heb geen tijd om het uit te leggen, maar wilt u alstublieft niets over mij tegen de politie zeggen?

Alex – Waarom niet?

Anita – Ik... ik ben Kevins vrouw niet. Eigenlijk was ik ook niet echt zijn partner.

Sascha – O? Wie bent u dan?

Anita – Laten we zeggen dat we zaken deden.

Alex – Zaken? Wat voor zaken?

Sascha – Kennelijk het soort zaken waar de politie niets van mag weten.

Er wordt op de deur geklopt.

Anita – Ik leg het straks uit. Ik verstop me in de badkamer tot die agent weg is.

Rechercheur De Jong (man of vrouw) komt binnen.

De Jong – Rechercheur De Jong. Warm hier, vindt u niet? U bent de familie, neem ik aan.

Alex – Zijn broer en zus, ja.

De Jong – Ik doe onderzoek naar een zaak waarbij uw broer betrokken is.

Sascha – Een zaak? Het was toch een ongeluk met een OV-fiets? We hebben het niet over de Titanic.

De Jong – Het ligt iets ingewikkelder.

Alex – Werkelijk?

De Jong – Ik dacht dat u al op de hoogte was. Uw broer ligt in coma na een bankoverval.

Sascha – Een bankoverval?

De Jong – Een overval op het Rabobank-filiaal vlak bij zijn woning.

Alex – Ik begrijp het. Kevin had altijd al iets met coöperaties.

Sascha – Vooral als hij bij ons geld wilde lenen.

Alex – Hij fietste toevallig langs en werd door een verdwaalde kogel geraakt?

Sascha – Dat zou me bij hem niet eens verbazen.

Alex – Onze broer heeft nooit geluk gehad.

De Jong – Zo is het niet helemaal gegaan. Uw broer was inderdaad bij die overval betrokken, maar... hij was de overvaller.

Alex en **Sascha** zijn verbijsterd.

Sascha – Kevin? Heeft Kevin een Rabobank overvallen?

De Jong – Ja. Met een handlanger.

Alex – Een bankoverval... Dat lijkt helemaal niet op hem.

Sascha – Op een OV-fiets? Met een integraalhelm?

Alex – O ja, op die manier lijkt het alweer iets meer op hem.

De Jong – Wist u iets van zijn illegale activiteiten?

Sascha – We hadden hem al jaren niet gezien.

Alex – Op een OV-fiets... Dat moet toch strafvermindering opleveren. Kevin heeft de klimaatneutrale bankoverval uitgevonden.

Sascha – Dus het was geen gewoon verkeersongeluk?

De Jong – Ja en nee. Na een achtervolging door de Amsterdamse politie is uw broer met volle vaart tegen een GVB-bus gereden.

Alex – Een achtervolging? Hij zat op een OV-fiets! En de politie? Op skeelers?

De Jong – Dit is geen grap, meneer Van Dalen. We hebben het over een gewapende overval.

Sascha – Dat beseffen we. Al wil ik u eraan herinneren dat onze broer tussen leven en dood ligt.

De Jong – Dat spijt me oprecht. Vooral omdat hij ons zonder dat ongeluk de naam van zijn medeplichtige had kunnen geven.

Alex – Zijn medeplichtige? Dus het is een vrouw.

De Jong houdt hun een vel papier voor.

De Jong – Dit is de compositietekening. Zegt dit gezicht u iets?

Alex – Helaas heb ik mijn leesbril niet bij me. (*Doet alsof het moeite kost.*) U weet hoe dat gaat als je ouder wordt...

De Jong (*tegen Sascha*) – En u?

Sascha – Ik? Ik ben verschrikkelijk slecht met gezichten. Ik haal iedereen door elkaar. Zet me in een parenclub en ik zou nog per ongeluk met mijn eigen man naar bed gaan omdat ik hem niet herken.

De Jong – Ik begrijp het.

Alex – Dan hebt u geluk.

De Jong – Ik heb de arts gesproken. Volgens hem is de kans klein dat de verdachte op korte termijn uit zijn coma komt.

Alex – Als hij wakker wordt, gaat hij rechtstreeks de cel in. Dat motiveert ook niet echt om uit de dood op te staan.

Sascha – Wat hangt hem boven het hoofd?

De Jong – Als hij de naam van zijn medeplichtige geeft en het geld teruggeeft, kan dat in zijn voordeel meewegen.

Alex – Hoeveel?

De Jong – Het wapen bleek nep, maar juridisch blijft een gewapende overval een zeer ernstige zaak. Hij kan er jaren voor krijgen.

Alex – Nee, ik bedoel de buit. Hoeveel?

De Jong – Drie miljoen.

Alex – Drie miljoen euro?

Sascha – Dat is nogal wat.

Alex – En ik dacht dat Kevin geen enkele ambitie had. Hij stijgt bijna in mijn achting.

Sascha – En die drie miljoen zijn niet teruggevonden?

De Jong – Getuigen zagen uw broer na de overval met de koffer. Maar toen hij na de botsing werd gevonden, was die verdwenen.

Alex – Wat is er precies gebeurd?

De Jong – De twee daders zijn ieder een andere kant op gevlucht om de politie af te schudden. Haar zijn we kwijtgeraakt. Uw broer hebben we uiteindelijk in de buurt van Amsterdam Centraal teruggevonden.

Sascha – Teruggevonden? Hoe dan?

De Jong – Een man op een OV-fiets met een integraalhelm valt in Amsterdam toch behoorlijk op.

Alex – Blijkbaar niet genoeg voor de buschauffeur.

De Jong – Voor de botsing heeft hij in elk geval nog tijd gehad om die koffer ergens achter te laten.

Sascha – Die koffer...

De Jong – Weet u iets over die koffer?

Sascha – Nee, helemaal niets.

De Jong – Uw broer wordt hoe dan ook verdacht van de overval. Normaal zou ik hier moeten blijven voor het geval hij wakker wordt, maar...

Alex – In zijn toestand zal hij niet snel ontsnappen.

De Jong – Om eerlijk te zijn haat ik ziekenhuizen. Ik word er somber van.

Alex – En het schijnt hier vol te zitten met bacteriën die nergens meer op reageren.

Sascha – U kent het gezegde: je weet wanneer je een ziekenhuis binnenkomt, maar nooit of je er levend uit komt.

Alex – Zelfs als je alleen op bezoek komt. Of bij een bevalling. Alleen al daarom ben ik bij de geboorte van mijn drie kinderen thuisgebleven.

De Jong – Echt?

Sascha – Ziekenhuizen zijn qua virussen en bacteriën één grote petrischaal.

Alex – De afdeling infectieziekten zit hier vlak naast. Dokter Ramp zei dat ze vorige week zelfs een geval van malaria hadden.

Sascha – Zei hij niet ebola?

Alex – O ja, misschien wel.

De Jong – Heeft hij dat gezegd?

Sascha – Houd het voor u, maar volgens mij zou dit hele ziekenhuis in quarantaine moeten. De verpleegkundigen schijnen bij bosjes om te vallen.

De Jong krijgt ineens haast.

De Jong – In dat geval laat ik u maar. Ik kom later nog wel even informeren.

Alex – Heel attent, rechercheur.

Alex steekt een hand uit die De Jong moeilijk kan weigeren.

De Jong – Mag ik voor ik ga even mijn handen wassen?

Sascha – Waar?

De Jong – In de badkamer.

Alex en Sascha verstijven.

Alex – Nou...

De Jong – Is er iets?

Sascha – Nee hoor, helemaal niets.

De Jong gaat de badkamer in. Alex en Sascha kijken elkaar bezorgd aan.

Alex – We zeggen gewoon dat ze dreigde ons te vermoorden als we iets zeiden.

Sascha – Met haar nepwapen?

Alex – Dat wisten wij toen nog niet.

De Jong komt terug.

De Jong – Sinds ik hier ben krijg ik steeds meer opvliegers. Ik hoop dat ik niets heb opgelopen. Laat u het me weten als uw broer wakker wordt?

Sascha – Uiteraard, rechercheur.

De Jong gaat weg.

Sascha – Hoe heeft ze dat gedaan?

Alex – Misschien zat ze achter het douchegordijn. Dat doen ze altijd in horrorfilms.

Sascha – Voor de erfenis hoeven we ons in elk geval geen illusies meer te maken.

Alex – Als Kevin op een OV-fiets een Rabobank moest overvallen, zat hij duidelijk niet in zijn beste financiële periode.

Sascha – Maar de buit is er nog.

Alex – Ja... die koffer.

Sascha – Daarom wil Anita niet dat de behandeling wordt stopgezet voordat Kevin vertelt waar het geld is.

Alex – En daarom was ze zo geobsedeerd door de vraag of hij bagage bij zich had.

Anita komt terug.

Anita – Gelukkig staat de badkamer in verbinding met de kamer ernaast.

Alex – Schrok de patiënt daar niet van u?

Anita – Die ligt ook in coma.

Sascha – O ja, kamer 13A.

Anita – Goed, ik heb alles gehoord.

Sascha – En?

Anita – Vooruit. Ik ben de medeplichtige.

Alex – Echt waar? Het compositietekening was overigens verbluffend gelijkend.

Sascha – Het wordt lastig om uit te leggen dat we u niet herkenden als De Jong hoort dat we u hier hebben ontmoet.

Anita – Dus bedankt voor uw discretie.

Alex – We kunnen hier wel enorme problemen mee krijgen.

Sascha – En wat krijgen wij ervoor?

Anita – Goed. Als jullie me helpen dat geld terug te vinden, delen we. Een miljoen per persoon.

Sascha – Met z'n drieën?

Alex – En Kevin?

Anita – In zijn toestand...

Sascha – Precies. Het wordt niet makkelijk om hem te laten vertellen waar de buit is.

Anita – Tegen zijn familie praat hij misschien makkelijker.

Alex – En daarna?

Anita – Als hij vertelt waar het geld ligt, kunnen we daarna altijd nog de behandeling stopzetten. Beter dan hem als kasplant te laten voortbestaan. En drie miljoen gedeeld door vier... dat rekent zo vervelend.

Alex – En dan kan hij u ook niet meer aangeven.

Anita – Ik begreep dat jullie niet bijzonder hecht waren. En jullie hoeven zo ook niet jarenlang met zijn problemen en schulden te zitten.

Sascha – Ik zou toch graag zeker weten dat hij ons niet hoort.

Alex – Denk je dat hij doet alsof?

Anita – Een diepe coma simuleren? Kan dat?

Sascha – Als kind had hij er aanleg voor. Weet je nog? Soms sliep hij zo diep dat we 's morgens dachten dat hij in coma lag.

Ze lopen met z'n drieën naar het bed.

Anita – Misschien wil die klootzak het geld gewoon voor zichzelf houden.

Sascha – Kevin, hoor je ons?

Alex – Met zo'n integraalhelm is communiceren niet ideaal.

Sascha – De dokter zei dat als we hem afzetten, zijn hersenen misschien op het kussen terechtkomen.

Anita – We kunnen het vizier toch gewoon openen.

Ze opent het vizier.

Alex – Kevin, ik ben het, Alex. Je broer.

Anita schudt de patiënt nogal hardhandig.

Anita – Kevin? Kom op, godverdomme, praat! Waar heb je het geld gelaten?

Sascha – Rustig, straks maakt u hem nog dood.

Alex – Hij doet zijn mond open.

Anita – Verdomd, ja.

Sascha – Het lijkt alsof hij iets probeert te zeggen.

Alex – Misschien een reflex.

Anita – Kijk... er zit iets in zijn mond.

Sascha – Inderdaad.

Anita steekt haar hand door de opening van de helm.

Anita – Kom op, spuug uit!

Alex – Voorzichtig.

Anita – Au, die klootzak beet me.

Alex – Ik hoop voor u dat hij niet besmettelijk is.

Sascha – En? Wat is het?

Anita haalt een verfrommeld kaartje uit Kevins mond en houdt het omhoog.

Anita – Verdomme! Een bagagekluisbon.

Sascha – Een bagagekluisbon?

Anita – Met een QR-code. Van de bagagekluizen op Amsterdam Centraal. Hij heeft de koffer misschien in een kluis op het station verstopt.

Sascha – En toen de politie hem bijna had, heeft hij het bonnetje geprobeerd door te slikken.

Alex – In Amsterdam zijn er gelukkig maar een paar stations.

Anita – De rechercheur zei dat hij vlak bij Centraal is gevonden.

Alex – Dit is krankzinnig. We zitten in een misdaadfilm.

Sascha – Of in een toneelstuk.

Anita – Ik kan daar niet heen. De politie zoekt me en heeft een compositietekening van me.

Alex – Een zeer geslaagd portret, trouwens.

Anita (*tegen Sascha*) – U moet gaan.

Sascha – Ik?

Anita – Met uw keurige Gooise uitstraling valt u daar het minst op.

Sascha – Dank u wel. En als ik word aangehouden?

Alex – We hebben het over drie miljoen euro. Denk eens aan alles wat je zwart kunt laten verbouwen aan die boerderij op Texel.

Sascha – Waarom gaan wij niet samen?

Anita – Zeker, zodat jullie er samen met het geld vandoor kunnen. Geen sprake van. (*Ze haalt een pistool tevoorschijn en richt het op hen.*) Alex blijft hier.

Sascha – Doe normaal. De rechercheur zei dat het ding nep is.

Anita – Prima, maar probeer me niet te naaien.

Alex – Bovendien moet één van ons bij Kevin blijven. Anders valt het op.

Sascha – Ik weet het niet. Moeten we niet gewoon de politie bellen?

Anita – Zodat ik de gevangenis in kan?

Alex – Misschien ligt er helemaal niets in die kluis. Als je iets vindt, kunnen we daarna altijd nog beslissen wat we ermee doen.

Sascha – Tot die tijd heet dit gewoon heling.

Alex – Denk aan wat je met een miljoen kunt doen.

Sascha – Ja...

Alex – Van die ingestorte stolp maak je een paleis. Met een zwembad groter dan dat van die televisieproducent naast je.

Sascha – Ik ga.

Sascha vertrekt. De twee anderen kijken elkaar ongemakkelijk aan. Alex' telefoon gaat. Alex neemt op. Anita loopt naar de patiënt.

Alex – Ja... Nee, ik ben nog steeds in het ziekenhuis. Het is... iets ingewikkelder geworden dan gedacht. Maar ieder nadeel heeft zijn voordeel; misschien komt er uiteindelijk zelfs iets goeds uit. Kevin? Nee, die ligt nog steeds in coma. Ik leg het later uit. Ik kan nu niet praten. Nee, wacht niet op me met eten. Oké, ik ook van jou.

Anita – Hij lijkt beter te ademen sinds dat bonnetje niet meer in zijn keel zit, vindt u niet?

Alex – Misschien hebben we zijn leven gered.

Anita – Laten we niet overdrijven.

Alex – Moeten we de dokter niet waarschuwen?

Anita – Zodat de politie hem daarna meteen oppakt?

Precies op dat moment steekt Vrolijk even het hoofd om de deur.

Vrolijk – Alles goed?

Anita – Laten we zeggen... stabiel.

Vrolijk – Bel gerust als u me nodig hebt.

Vrolijk verdwijnt weer.

Alex – Goed, wat doen we nu?

Anita – Wachten.

Ze gaan ieder op een stoel zitten en dommelen in. Men kan aannemen dat er enige tijd verstrijkt, eventueel aangegeven door een verandering van licht. Alex' telefoon gaat opnieuw. Alex schrikt wakker. Anita slaapt door.

Alex – Sascha? Heb je de kluis gevonden? Een koffer! Verdomme... Nee, je hebt gelijk, maak hem niet open in de metro; daar lopen genoeg zakkenrollers. Zeker als hij vol bankbiljetten zit. Anita? Die slaapt. Luister, ik weet niet of... We kunnen toch niet zomaar met het geld verdwijnen zonder iets te zeggen? We hebben een deal met haar. Ja, een dief bestellen is misschien niet echt stelen, maar...

Anita wordt wakker en hoort het einde van het gesprek. Alex merkt het en verandert van toon.

Alex – Ik denk dat je gewoon hierheen moet komen. Dan bekijken we het samen. Tot zo.

Alex bergt de telefoon op. Anita kijkt wantrouwig.

Anita – U probeert me toch niet buiten spel te zetten?

Alex – Helemaal niet. Sascha heeft de koffer en komt eraan.

Vrolijk komt terug.

Vrolijk – Wat een ontroerend familietafereel. Kevin mag blij zijn met zulke liefdevolle naasten aan zijn bed. Dat is helaas lang niet altijd zo.

Alex – Ja... Maar goed, je gaat maar één keer dood, nietwaar?

Vrolijk bekijkt de apparatuur rondom de patiënt.

Vrolijk – Helaas zie ik weinig verandering. Het EEG blijft vlak.

Alex – Ik weet niet zeker of er vóór het ongeluk veel meer reliëf in zat, maar goed... Grapje.

Vrolijk – Humor helpt om de spanning te breken. Bij heel hopeloze gevallen trek ik soms zelfs een clownsneus aan.

Anita – Echt?

Vrolijk – Zoals dokter Ramp altijd tegen palliatieve patiënten zegt: we zijn hier allemaal maar op doorreis.

Alex – Wat kunnen jullie hier toch troostend uit de hoek komen. Daar knappen mensen vast enorm van op.

Vrolijk – Het is een vak. Bijna een roeping. U weet me te vinden als u iets nodig hebt.

Anita – We bellen wel.

Vrolijk wil weggaan. Sascha komt terug met een koffer en loopt recht tegen Vrolijk op. Een korte stilte.

Vrolijk – Ah, u bent wat spullen voor hem gaan halen. Heel attent. Ik weet niet of hij er in zijn toestand veel aan heeft, maar ik laat u verder alleen.

Vrolijk gaat weg. Sascha zet de koffer aan het voeteneind op het bed. Ze kijken er alle drie gefascineerd naar.

Alex – En? Heb je gekeken wat erin zit?

Sascha – Ik wilde hem liever hier openen. Dat leek me veiliger.

Anita – Goed gedaan.

Sascha – Alleen zit er een cijferslot op.

Alex – Een code? Die idioot van een Kevin. Bang voor dieven zeker.

Sascha – Wat nu?

Anita – Geen zorgen, ik ken de code.

Anita neemt de koffer en toetst de code in.

Alex – 007? Wat een fantasie.

Anita opent de koffer. Teleurstelling op alle gezichten. Sascha maakt de inventaris op.

Sascha – Wat kleren... Een zwembroek...

Alex – En 'Frans voor beginners'.

Anita – Die klootzak wilde me bedonderen. Hij was vast van plan met het geld naar België te verdwijnen.

Sascha – Vanaf Amsterdam Centraal?

Anita – Hoe dan ook, het geld zit er niet in.

Alex (tegen Sascha) – Jij hebt ons toch niet geprobeerd te bedonderen?

Sascha – Ik? Ik zei toch dat ik de code niet kende.

Anita – Kom, laten we kalm blijven. Het is uw zus. En wij zijn bijna één familie.

Sascha loopt naar de patiënt.

Sascha – Hij heeft zijn ogen opengedaan.

Alex – Dan is nog niet alle hoop verloren.

Sascha – Om het geld terug te vinden bedoel je?

Alex – Ook.

Anita – Misschien is het een reflex.

Sascha – Kevin, hoor je ons?

Alex – Hij knipperde.

Sascha – Misschien betekent dat ja.

Alex – Precies. Zo communiceren ze met mensen die niet kunnen bewegen. Eén keer voor ja, twee keer voor nee. Of andersom, dat haal ik altijd door elkaar.

Sascha – Kevin, luister goed en probeer met ja of nee te antwoorden: heet jij Kevin?

Alex – Wat een stomme vraag.

Sascha – Ik wil alleen weten of hij de code begrijpt.

Alex – Knipperde hij nou of niet?

Anita – Door dat vizier zie je het amper. We zouden die helm kunnen afzetten.

Sascha – Wilt u hem afmaken of zo?

Anita – Natuurlijk niet.

Alex – Bovendien kan het nogal een smeerboel worden.

Vrolijk komt binnen. Anita klapt snel het vizier dicht.

Vrolijk – Ik wilde alleen zeggen dat rechercheur De Jong beneden is. Hij komt zo naar boven.

Sascha – Prima. Bedankt dat u ons waarschuwt, Vrolijk.

Vrolijk gaat weg.

Alex – U kunt zich beter weer verstoppen.

Anita – Ja, en ik neem de koffer mee zodat hij die niet ziet.

Sascha – We schuiven hem liever onder het bed.

Sascha pakt de koffer en schuift hem onder het bed. Anita kijkt teleurgesteld.

Sascha – Vooruit, gaan.

Anita verdwijnt in de badkamer.

De Jong komt binnen. Eventueel kan die onder de rode vlekken of pukkels zitten.

Alex – Rechercheur De Jong, hoe gaat het?

De Jong – Niet geweldig. Ik heb nog steeds van die opvliegers.

Sascha – Gaat u zitten, alstublieft.

De Jong – Eigenlijk ben ik teruggekomen om dokter Ramp te spreken. Hebt u hem toevallig gezien?

Alex – Hij zal wel ergens in de buurt zijn. Vraag Vrolijk maar, die twee zijn nogal... hecht.

Sascha – Hoe kom je daar nou bij?

Alex – Intuïtie. En toen ik binnenkwam nam ik de verkeerde deur en volgens mij was dokter Ramp in kamer 13A met Vrolijk bezig met iets wat niet in het zorgprotocol stond.

Sascha – Schandalig. Gelukkig ligt de patiënt in die kamer ook in coma.

De Jong – En uw broer? Verandert zijn toestand?

Sascha – Niet bepaald in gunstige zin.

Alex – Als dit zo doorgaat moeten we hem straks laten inslapen.

Sascha – En uw onderzoek? Schiet dat op?

De Jong – Het zijn bepaald geen Bonnie en Clyde. Ik vertel u niets nieuws als ik zeg dat uw broer niet het scherpste mes in de la is. Alles wijst erop dat de medeplichtige het plan heeft bedacht. Zij is het brein van de operatie.

Alex – Het brein? Dat verbaast me eerlijk gezegd niet.

Sascha – Zijn eigen brein was vóór het ongeluk al niet zijn sterkste punt.

De Jong – Zij heeft hem het vuile werk laten doen en wilde daarna met de buit verdwijnen. Alleen liep het voor allebei anders.

Alex – Ik begrijp het.

Sascha – Hij heeft werkelijk nooit geluk gehad.

Alex – Nog iets nieuws?

De Jong – Getuigen denken dat Kevin na de overval een koffer in een bagagekluis op Amsterdam Centraal heeft gezet. We hebben de kluizen doorzocht, maar niets gevonden.

Sascha – Centraal... tegenover de Sint-Nicolaasbasiliek. Misschien kan de patroonheilige van Amsterdam nog een wonder verrichten.

De Jong – Pardon?

Sascha – Niets. In een ziekenhuis word je vanzelf bijgelovig.

De Jong – Goed, dan ga ik dokter Ramp maar zoeken. *(Veegt het voorhoofd af.)* Want ik krijg het steeds warmer. Ik laat het weten als er nieuws is.

Alex – Dank u. En zorg goed voor uzelf.

De Jong gaat weg. Vrolijk komt binnen.

Vrolijk – Ik wil u niet onder druk zetten, maar we zullen echt een beslissing moeten nemen over uw broer. Er is zojuist dringend behoefte aan een donorlever. Daarmee kan een leven worden gered.

Sascha – Goed. Ik beloof dat u heel binnenkort een positief antwoord krijgt. Geef ons alleen nog even de gelegenheid om als familie afscheid te nemen.

Vrolijk – Natuurlijk.

Vrolijk gaat weg.

Sascha verliest haar geduld en schudt Kevin wakker.

Sascha – Verdorie, Kevin, word wakker! Wil je echt eindigen zonder lever?

De twee anderen kijken haar bezorgd aan.

Alex – Volgens mij zei ze lever, ja.

Anita – Goed, ik laat jullie even als familie alleen. En ik kan beter weg zijn voordat die rechercheur terugkomt.

Alex – Misschien houdt hij zich dood om niet de gevangenis in te hoeven.

Sascha – En om het geld zelf te houden.

Anita – Mag ik de koffer meenemen? Voor jullie is het maar een koffer, voor mij heeft hij emotionele waarde.

Alex – Emotionele waarde?

Anita – Die koffer was... een cadeautje van Kevin.

Sascha – U bent vanaf het begin wel erg geïnteresseerd in die koffer.

Alex – Zelfs voordat we dat kluisbonnetje vonden.

Sascha – Dus u wist dat het geld erin zat.

Anita – Maar u hebt toch gezien dat het er niet in zit.

Sascha – Hebben we eigenlijk wel goed gekeken?

Sascha wil de koffer pakken. Anita houdt hem vast. Ze trekken allebei en de koffer breekt open. Alex komt dichterbij.

Alex – Er zit een dubbele bodem in.

Sascha – Het geld.

Alex – U wist het. U wilde ons belazeren.

Anita – Goed, ik wist het. En nu?

Sascha – We delen zoals afgesproken.

Anita – Waarom zou ik met jullie delen?

Alex – Omdat wij anders naar de politie gaan. En u vanuit dit ziekenhuis rechtstreeks voor jaren achter de tralies verdwijnt.

Anita – Goed dan.

Alex haalt een paar bundels bankbiljetten uit de koffer.

Alex – Drie miljoen euro.

Sascha – Het voelt alsof ik de jackpot heb gewonnen.

Anita – Het blijft wel zwart geld.

Alex – Zwart, maar wel in keurige gebruikte coupures.

Sascha – Perfect om de verbouwing op Texel contant te betalen.

Vrolijk komt terug met een injectiespuit. Anita stopt het geld haastig terug in de koffer.

Vrolijk – Zo, de injectie is klaar.

Alex – De injectie?

Sascha – Mijn God, Kevin. Het is wel onze broer.

Vrolijk (*onheilspellend*) – Geen zorgen. Niemand heeft ooit over mijn injecties geklaagd.

Black-out.

Anita – Wat gebeurt er?

Vrolijk – Stroomuitval. Ik begrijp het niet, de noodstroom had onmiddellijk moeten inschakelen. Ik ga kijken.

Alex – Graag. In het donker moet u vooral niet per ongeluk de verkeerde patiënt injecteren.

Vrolijk gaat weg.

Sascha – Zo weten we in elk geval of hij al die elektrische apparatuur echt nodig had om in leven te blijven.

Alex – Ik blijf niet in het donker met een halve dode. Daar krijg ik de kriebels van.

Sascha – Ik ook.

Anita – Weg hier.

Ze gaan weg. Men hoort wachtmuziek in de sfeer van Vivaldi's Vier Jaargetijden. Er verstrijkt enige tijd.

Het licht gaat weer aan. Alex, Sascha en Anita komen terug. Vrolijk eveneens.

Vrolijk (*overstuur*) – O mijn God. Ook de noodstroom is uitgevallen. Dat mag normaal nooit gebeuren. Nu werkt alles weer, maar...

Alex – Maar wat?

Vrolijk – Uw broer werd in leven gehouden door meerdere apparaten die allemaal elektriciteit nodig hebben.

Sascha – En?

Vrolijk – Ik vrees dat de discussie over het beëindigen van de behandeling inmiddels enigszins achterhaald is.

Anita – Is hij dood?

Vrolijk – Je kon moeilijk zeggen dat hij daarvoor springlevend was, maar nu... vrees ik dat hij echt dood is. Ik controleer het toch even.

Vrolijk gaat naar de patiënt en onderzoekt hem snel.

Vrolijk – Ja, het is voorbij. Het is niet helemaal gegaan zoals gepland, maar misschien is het zo uiteindelijk beter. Ik laat u even alleen. De dokter komt zo.

Vrolijk gaat weg. De anderen zijn van hun stuk.

Sascha – Verschrikkelijk.

Alex – Het was toch onze broer.

Anita (*loopt naar het bed*) – Nu kunnen we die helm in elk geval afzetten.

Alex – Ik weet niet of dat verstandig is. Straks ligt alles onder.

Sascha – We kunnen hem toch moeilijk met integraalhelm begraven.

Anita – Ik doe alleen het vizier open. Dan kunnen we afscheid nemen.

Ze opent het vizier.

Alex – Wist jij dat hij groene ogen had?

Sascha – Dan zou hij de enige in de familie zijn.

Alex – Wat opnieuw bewijst dat hij misschien helemaal geen familie is.

Anita kijkt nu ook goed.

Anita – Nee!

Alex – Wat nu weer?

Anita – Dit is Kevin niet.

Sascha – Dit is Kevin niet? Daarnet was het Kevin nog.

Alex komt dichterbij.

Alex – Nee. Nu is het inderdaad Kevin niet meer.

Sascha – Wie is dit dan?

Anita – Hij lijkt op die halfdode man uit de kamer ernaast die ik daarstraks zag.

Alex – Ja, ik heb hem bij binnenkomst ook gezien. Dat is hem.

Sascha – Hij kan hier toch niet zelf naartoe zijn gekomen.

Anita – Waar is Kevin dan?

Alex kijkt onder het bed.

Alex – Kevin is niet het enige dat verdwenen is.

Sascha – De koffer. Hij is weg.

De Jong komt binnen.

De Jong – Dokter Ramp wil me hier houden voor onderzoek. U had gelijk: je weet wanneer je een ziekenhuis binnenkomt...

De Jong staat ineens oog in oog met Anita.

De Jong – Merkwaardig. U lijkt heel sterk op iemand van wie ik een compositietekening in mijn zak heb.

Anita – Hebben jullie me bij de politie aangegeven? En het geld verstoppt?

Sascha – Helemaal niet.

Alex – Ik verzeker u dat wij geen idee hebben waar ze het over heeft.

De Jong (*wantrouwig*) – U zei daarnet dat u haar niet kende.

Sascha – We kennen haar ook helemaal niet. We zien haar voor het eerst. Toch, Alex? Wie is dit eigenlijk?

Alex – We zijn nogal overstuurd, rechercheur. Dat begrijpt u toch.

Sascha – En ik zou het op prijs stellen als u ons verdriet respecteert.

Alex – Onze broer is zojuist overleden.

De Jong – Hij hoeft in elk geval niet meer de gevangenis in. Maar haar neem ik mee. Over u twee hebben we het later. U komt naar het bureau om een verklaring af te leggen. Voor nu gecondoleerd.

Sascha – Dank u.

De Jong (*tegen Anita*) – En voor u geldt wat ze in Amerikaanse politseries altijd zeggen: u hebt het recht om te zwijgen. Alles wat u zegt, kan tegen u worden gebruikt.

De Jong doet Anita handboeien om en neemt haar mee.

Alex – Ik begrijp er niets meer van.

Sascha – Wat kan er gebeurd zijn?

Alex – Denk je dat Kevin al die tijd alleen maar deed alsof hij in coma lag?

Sascha – En dat hij tijdens de stroomuitval de dakloze uit de kamer ernaast in zijn bed heeft gelegd, zodat iedereen zou denken dat hij dood was en hem verder met rust zou laten?

Alex – Dat zou in elk geval verklaren waarom zijn oogkleur veranderde.

Sascha – Het verklaart vooral waarom het geld weg is.

Alex – Misschien was Kevin toch niet zo dom als we dachten.

Sascha – Ja, dat is juist het vreemde.

Alex – Welke kleur ogen had hij eigenlijk?

Sascha weet het niet.

Sascha – Hij was roodharig, toch? Ik zie niet snel een roodharige met groene ogen.

Alex – Was Kevin roodharig?

Sascha – Niet dan?

Vrolijk komt binnen.

Vrolijk – Het spijt me verschrikkelijk wat er is gebeurd. Namens het ziekenhuis wil ik onze excuses aanbieden. En natuurlijk gecondoleerd.

Sascha – Dank u.

Vrolijk – Omdat het staken van de behandeling bij uw broer toch al werd overwogen, hoop ik dat u het ziekenhuis niet aansprakelijk stelt voor dit kleine incident... dat u uiteindelijk een zeer pijnlijke beslissing heeft bespaard.

Alex – Maakt u zich geen zorgen. We hebben al genoeg aan ons hoofd.

Vrolijk – Laten we het lot noemen. Om niet meteen de hand van God erbij te halen.

Alex – Laten we niet overdrijven. Het was toch niet God die hier de elektriciteit heeft uitgezet?

Vrolijk – Eerder Liander. Er schijnt een storing op het net te zijn geweest.

Alex – In ruil voor onze mildheid zult u begrijpen dat een kleine commerciële tegemoetkoming welkom is.

Vrolijk – Een commerciële tegemoetkoming?

Alex – Wat betreft de rekening van onze dierbare overledene. Als we het principe ‘niet goed, geld terug’ zouden toepassen...

Vrolijk – Uiteraard. Deze opname is van het huis.

Sascha – We zouden u ook willen vragen hem, als het even kan, een autopsie te besparen. Hij heeft al genoeg meegemaakt.

Vrolijk – Natuurlijk. Dank voor uw begrip. En kom gerust nog eens langs. U bent hier altijd welkom.

Vrolijk gaat opgelucht weg. Alex en Sascha kijken naar het bed.

Sascha – Voor hem loopt het tenminste goed af.

Alex – Maar dat is hem helemaal niet.

Sascha – Precies. Dus hij is niet dood.

Alex – Je hebt gelijk. En als de politie denkt dat hij dood is, laten ze hem waarschijnlijk met rust.

Sascha – Met drie miljoen op zak zien we hem voorlopig ook niet terug.

Alex – Jammer. Ik begon hem bijna aardig te vinden.

Een korte stilte. Eventueel kan hier als geluidsfragment een bekend lied over broers of familie worden gebruikt, bij voorkeur in een Nederlandse uitvoering.

Sascha – Hij heeft ons in elk geval mooi te pakken gehad, die broer die we eigenlijk nooit hebben gekend.

Alex – Zoals iemand ooit zei: pas als het water zakt, zie je wie er zonder zwembroek zwemt.

Sascha – Johan Cruijff?

Alex – Warren Buffett.

Sascha – Een nieuwe filosoof?

Alex – Een Amerikaanse miljardair die rijk is geworden met beleggen. Maar zijn de koningen van de financiële wereld niet de filosofen van de eenentwintigste eeuw?

Sascha – Toch. Zoiets doe je je broer en zus niet aan. Wat een ondankbare hond.

Alex – Ik zei het toch. Die man heeft nooit enig familiegevoel gehad.

Ze beginnen weg te gaan.

Alex – Waar op Texel staat die boerderij precies?

Sascha – In De Cocksdorp.

Alex – Grappig. Daar ben ik nog nooit geweest.

Ze gaan weg.

Dokter Ramp en Vrolijk komen terug. Vrolijk duwt een klein medisch karretje binnen dat met een witte doek is bedekt.

Vrolijk – Zo, ze zijn weg.

Ramp – Eindelijk. Mag ik de baby zien?

Vrolijk trekt de doek weg. Daaronder staat de koffer vol bankbiljetten.

Ramp – Volgens mij kunnen we nu eindelijk onze privékliniek openen, Vrolijk.

Vrolijk – Volgens mij mag u me vanaf nu José noemen.

Ramp kust Vrolijk.

Ramp – José, u bent mijn beschermengel. Dus u wist vanaf het begin dat hij helemaal niet in coma lag?

Vrolijk – Ik heb meteen na zijn opname een deal met Kevin gesloten. Wij bevestigden de coma, zodat hij niet werd aangehouden. In ruil zouden we de buit met z'n drieën delen.

Ramp – Die integraalhelm was geniaal. Zelfs ik trapte er in het begin bijna in.

Ze lachen.

Vrolijk – Maar zelf naar Centraal gaan was veel te riskant. Het geld kon beter hierheen worden gebracht.

Ramp – Door zijn familie dat bagagekluisbonnetje letterlijk onder de neus te duwen.

Vrolijk – Of liever: pontificaal op Kevins tong te leggen.

Ramp – En wat doen we nu met hem? Ik bedoel de echte Kevin, die in de kamer ernaast ligt.

Vrolijk – Als hij weer op de been is en de politie hem een beetje vergeten is, geven we hem wel een baantje als tuinman bij onze nieuwe cosmetische kliniek in Oud-Zuid.

Ramp – Nadat ik gratis een nieuw gezicht voor hem heb gemaakt, uiteraard.

Vrolijk – Hij wordt onze eerste patiënt. Kunt u meteen even oefenen.

Ramp – U hebt gelijk. We hebben hem tenslotte beloofd dat hij een minderheidsaandeelhouder wordt.

Ze lachen.

Ramp – En dan die nepstroomstoring. Werkelijk briljant. U had misdaadromans moeten schrijven.

Vrolijk – Of toneelstukken.

Ramp – Ik zei het toch: wij gaan grote dingen doen samen, Vrolijk.

Vrolijk – José, alstublieft.

Ze kussen. Black-out.

Ramp – Maar die stroomstoringen zijn nu niet meer nodig, toch? Vindt u niet dat u een beetje overdrijft?

Vrolijk – Ik vrees dat dit keer, dokter Ramp, de stroom écht is uitgevallen.

Ramp – En die arme Kevin lag nog steeds aan de beademing...

Vrolijk – Ja... Als de stroom niet snel terugkomt, hoeven we uiteindelijk misschien helemaal niet meer met hem te delen.

Ramp – Dan zit er niets anders op dan af te wachten.

Ze kussen opnieuw. Men hoort Vivaldi's Vier Jaargetijden.

Ze gaan weg.

Licht.

Voor een happy end kan Kevin, met zijn integraalhelm op (bijvoorbeeld gespeeld door de acteur die Alex speelde), even uit de badkamer tevoorschijn komen en via de gang ontsnappen.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: *Opvoeringsrechten*).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-449-8